

OP ZOEK NAAR DE RECYCLAGEKAMPIOEN

EVEN VOORSTELLEN

Mijn naam is Bert. Ik sta momenteel in mijn garage. Ik sorteer er het afval: glas bij glas, het groenteafval leg ik straks op de composthoop en de kartonnen yoghurtverpakkingen doe ik in de PMD-zak. Mijn oude radio gooi ik niet weg, maar breng ik dit weekend naar de kringwinkel.

Vind je het dwaas wat ik doe? Waarom?

Afval sorteren is noodzakelijk als je het later wilt recyclen. En recyclen, dat is goed voor het milieu. Hoe dat komt? Neem bijvoorbeeld papier. Voor een schriftje gemaakt van gebruikt papier, hoeven er helemaal geen bomen te worden omgekapt. Goed voor het bos, dat kan blijven bestaan. Maar er komen ook veel minder schadelijke stoffen in ons milieu bij de productie van dit gerecycleerde papier. Kringloopwinkels, de kampioenen van de recyclage, hebben eens uitgerekend hoeveel CO₂-uitstoot vermeden wordt als goederen opnieuw gebruikt worden: in Vlaanderen gaat het over een vermindering van maar liefst 43.700 ton! (*)

Wist je dat...

vrachtwagens per jaar
meer dan 2.800.000
kilometer rijden om
goederen van en naar
kringloopcentra te
brengen?

Bron: Verslag Kringloopsector, 2009

Als recyclen zo goed is voor het milieu, moet je al goed gek zijn om het niet te doen.

Ik ben er trouwens erg trots op dat ik ook via mijn beroep het milieu een handje kan helpen. Wat ik doe? Ik ben vrachtwagenchauffeur en breng goederen naar een recyclagebedrijf. Nieuwsgierig? Klim met mij in de cabine en ik leg je op weg naar mijn werk uit hoe recyclage verloopt.

(*) Bron: persbericht Koepel van Milieuondernemers in de Sociale Economie (www.kringloop.net)

DEEL 1 – RECYCLAGE VAN A TOT Z

OPDRACHT 1.1

“Afval recycleren betekent dat je het niet zomaar weggooit of verbrandt, maar dat je er een nieuw product van maakt. Weet jij waarvoor je afval kunt gebruiken?

Omcirkel voor elk product uit welk afval het gemaakt is.”

JE HEBT DE KEUZE UIT DEZE SOORTEN AFVAL:

1. PLASTIC FLESSEN (zoals PET-flessen voor frisdrank of flacons voor shampoo)

2. METALEN VERPAKKINGEN (zoals blikjes frisdrank of aluminiumpotjes)

3. DRANKKARTONS (voor onder meer fruitsap of melk)

4. PAPIER EN KARTON

5. GLAS

1. Glazen potten
2. Conservenblikken
3. PET-flessen
4. Toiletpapier
5. Fleece truien
6. T-shirts uit kunststof
7. Bokalen
8. Matrasvullingen
9. Voor onderdelen van een fiets (vooral frame)

10. Leidingen en buizen voor in fabrieken
11. Papier en karton
12. Auto-onderdelen
13. Opbergbakken en manden
14. Voor onderdelen van huishoudtoestellen
(mixer, koffiezetapparaat, ...)
15. Aluminiumverpakkingen
16. Papieren zakken
17. Flessen
18. Tapijten

OPDRACHT 1.2

"Afval omtoveren in een nieuw product gaat niet in één twee drie. Er zijn verschillende stappen nodig. Je krijgt voor elk type afval alle stappen die nodig zijn. **Zet jij ze in de juiste volgorde?** De eerste stap krijg je al cadeau..."

PLASTIC FLESSEN

Stap 1: Ophalen en aanvoeren

Ik haal de PMD-zakken op met daarin de plastic flessen en breng ze naar het recyclagebedrijf.

Deze vrachtwagen gebruik ik

Stap 2: _____

Stap 3: _____

Stap 4: _____

Omvormen

Het gesmolten afval wordt omgevormd tot een nieuw product.

Wassen en smelten

De verpakkingen worden gewassen en vermalen (in kleine stukjes gebroken) tot korrels of schilfers.

De korrels of schilfers worden in een hete oven gesmolten.

Sorteren

Gebeurt met de hand of automatisch.

Gebeurt voor kleurloze, blauwe en groene PET-flessen in speciale centra.

Sorteren dient om de vervuilde flessen eruit te halen en flessen met gelijkaardige kleur en samenstelling samen te zetten.

METALEN VERPAKKINGEN

Stap 1: Ophalen en aanvoeren

Ik haal de PMD-zakken op met daarin de metalen verpakkingen en breng ze naar het recyclagebedrijf.

Deze vrachtwagen gebruik ik

Stap 2: _____

Stap 3: _____

Stap 4: _____

Vermalen en smelten

De verpakkingen worden gezuiverd en daarna fijngemalen tot kleine stukjes (in het geval van metaal noemen we dit schroot) en zijn nu klaar voor de oven.

Het schroot wordt omgesmolten in een oven.

Sorteren

Voor de sortering wordt gebruikgemaakt van magnetisme: metaal wordt zo 'losgetrokken' van niet-metalen onderdelen.

Het sorteren dient om niet-metalen onderdelen te verwijderen en 'zuiver' metaal over te houden.

Vormgeven

Het gesmolten schroot wordt in vormen gegoten voor nieuwe afgewerkte producten.

PAPIER EN KARTON

Stap 1: Ophalen en aanvoeren

Ik haal het papier en karton op en breng het naar het recyclagebedrijf.

Deze vrachtwagen gebruik ik

Stap 2: _____

Stap 3: _____

Stap 4: _____

Filteren, ontinkten en bleken

Alles wat geen papier of karton is, wordt uit de pulp gefilterd: lak, nietjes, vernis, lijm, touw en plastic. Soms is het nodig om uit de pulp de inkt te verwijderen en moet de pulp nog gebleekt worden.

Sorteren en verpulpen

Papier en karton worden gesorteerd volgens hun kwaliteit. Wat van mindere kwaliteit is, kan worden verwerkt tot verpakkingsdozen. Papier van betere kwaliteit wordt gebruikt voor onder meer tijdschriften. Papier en karton worden na het sorteren vermengd met water. Daardoor ontstaat een grijsachtige brij. Die noemen we pulp.

Drogen en produceren

Het water wordt uit de pulp gehaald. De pulp wordt geperst en gedroogd. De gedroogde pulp wordt omgevormd tot een nieuw product van papier of karton.

DRANKKARTONS

Stap 1: Ophalen en aanvoeren

Ik haal de PMD-zakken op met daarin de drankkartons en breng ze naar het recyclagebedrijf.

Deze vrachtwagen gebruik ik

Stap 2: _____

Stap 3: _____

Stap 4: _____

Sorteren en verpulpen

Het sorteren dient om drankkartons van dezelfde kwaliteit samen te zetten en vervuilde kartons eruit te halen. De kartons worden daarna in waterbakken gestoken. Zo ontstaat er een papieren brij (dat noemen we pulp).

Scheiden, ontinkten en bleken

Uit de pulp wordt al het plastic en aluminium gehaald. Het plastic kan nog dienen als brandstof voor ovens. Het aluminium wordt gebruikt om cement te maken. De inkt wordt uit de pulp gehaald en de pulp wordt gebleekt.

Drogen en produceren

Het water wordt uit de pulp gehaald. De pulp wordt geperst en gedroogd.

De gedroogde pulp wordt omgevormd tot papieren producten, zoals toiletpapier en papieren zakken.

GLAS

Stap 1: Ophalen en aanvoeren

Ik haal het glas uit glascontainers op en breng het naar het recyclagebedrijf.

Deze vrachtwagen gebruik ik

Stap 2: _____

Stap 3: _____

Stap 4: _____

Wassen en verbrijzelen

Het glas wordt gewassen en daarna tot stukjes van enkele centimeters verbrijzeld.

Zuiveren en sorteren

Papieren etiketten, kroonkurken, plastic doppen, ..., kortom, alles wat geen glas is, wordt verwijderd. In sommige recyclagebedrijven wordt er verder gesorteerd volgens kleur (bijvoorbeeld bruin glas samen en groen glas samen).

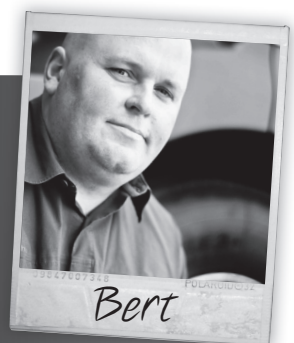
Smelten en omvormen

De glasscherven worden in een oven gesmolten. Het gesmolten glas wordt omgevormd tot nieuwe glazen producten.

DEEL 2 - OOK VRACHTWAGENS KICKEN OP GROEN

OPDRACHT 2.1

"Je zult het ondertussen al wel begrepen hebben: zonder vrachtwagens is recyclage niet mogelijk. Via mijn job werk ik aan een beter milieu. Maar eerlijk is eerlijk: vrachtwagens kunnen ook schadelijk zijn voor het milieu. Ze stoten schadelijke stoffen uit, zoals CO₂. Gelukkig worden veel inspanningen gedaan om vrachtwagens 'groener' te maken. Hieronder lees je enkele voorbeelden van zulke inspanningen.
Leg jij uit hoe ze bijdragen tot een groenere wereld?"

VOORBEELD 1

Fabrikanten van vrachtwagens gaan voortdurend op zoek naar motoren die zo weinig mogelijk CO₂ en andere schadelijke stoffen uitstoten.

VOORBEELD 2

Sommige vrachtwagens tanken niet alleen brandstof. Ze tanken ook nog een speciale stof waardoor de uitstoot van CO₂ nog verder omlaag gaat. (Voor de specialisten: het product heet AdBlue en wordt afzonderlijk getankt, in een speciale tank met een aparte afsluitdop.)

VOORBEELD 3

Wetenschappers zoeken heel hard naar minder vervuilende brandstoffen voor vrachtwagens. Op dit ogenblik zijn er al enkele voertuigen op aardgas.

Toch juichen we nog niet te hard, want:

- bij aardgas ligt de uitstoot van CO₂ veel lager, maar er zijn in België bijna geen tankstations met aardgas
- aardgas is een fossiele brandstof, niet duurzaam dus.

VOORBEELD 4

Het gebeurt steeds meer dat vrachtwagens gerecycleerd worden. Hoe 'werkt' dat?

- Een voertuig dat niet meer gebruikt wordt, wordt uit elkaar gehaald.
- De onderdelen worden grondig nagekeken en eventueel hersteld.
- De onderdelen worden hergebruikt ter vervanging van stukke onderdelen in andere vrachtwagens.

VOORBEELD 5

De planning van vrachtwagentransporten gebeurt meer en meer met computers. Via 'slimme' programma's worden lege transporten vermeden.

VOORBEELD 6

Veel transportbedrijven laten hun chauffeurs een opleiding ecodriving volgen. Daar leren chauffeurs onder andere hoe een goede bandenspanning het brandstofverbruik vermindert.

DEEL 3 – BEN JIJ EEN SORTEERKAMPIOEN?

OPDRACHT 3.1

“Van mij weet je het al: ik ben een fan van sorteren en recycleren. En jij? Vind jij het milieu belangrijk en hou je dus van sorteren? **Schrijf een tekst waarin je aan je klasgenoten uitlegt of jij een echte sorteerkampioen bent.** Je kunt eerst de vraagjes hieronder beantwoorden. Dan krijg je gegarandeerd wat inspiratie voor je schrijfofdracht. Succes!”

VRAAG 1

Sorteer jij

- ☐ altijd
- ☐ meestal
- ☐ af en toe
- ☐ bijna nooit
- ☐ helemaal nooit

VRAAG 2

Wat sorteer je?

VRAAG 3

Wat sorteer je (bijna) nooit?

Waarom niet?

VRAAG 4

Afval sorteren is goed voor het milieu. Maar afval vermijden is nog beter.
Heb jij ideeën om afval te vermijden?

VRAAG 5

Schrijf hier je tekst. Kies eerst een titel. Bijvoorbeeld:

- De allergrootste sorteerkampioen, dat ben ik!
- Sorteren, bah, niks voor mij.
- Mijn favoriete hobby? Afval sorteren!
- Sorteren: lijkt simpel, is moeilijk.
- Mijn goede voornemen: sorteren.

Geen inspiratie? Probeer het dan met deze
schrijfopdracht: "Zo ziet de job van Bert er in de
toekomst uit." Boor je fantasie aan en beschrijf
een dag uit het leven van een vrachtwagen-
chauffeur die recyclagetransport doet.
Jouw opstel speelt zich af in 2030.
Succes!

